

جرم مزاحمت تلفنی

در رویه دادگاهها

گروه پژوهش

انتشارات چراغ دانش

بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا

«بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» با تیمی متشکل از مؤلفین، مدرسین، وکلا و کارشناسان مجرب با کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های: املاک و اراضی، سرقتی، بیمه‌ای، گمرکی، ثبتی، وصول مطالبات، تنظیم قراردادهای، ارث و امور حسبی، امور خانواده و مسائل کیفری آماده ارائه مشاوره و پاسخگویی به پرسش‌های حقوقی هم‌میهنان محترم می‌باشد.

گروه وکلای سنا: ۸۸۸۶۵۱۲۰-۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۲

ارتباط مستقیم با دفتر واحد دعاوی: ۸۸۱۴۰۸۰۸

انتشارات چراغ دانش

انتشارات چراغ دانش اعلام می‌دارد طی گزارش‌های دریافتی و پیگیری‌های بازرسی این انتشارات مشخص گردیده است بعضی از اشخاص از اسم و آرم انتشارات چراغ دانش سوءاستفاده نموده یا به مجعول خود را نماینده یا شعبه‌ای از انتشارات چراغ دانش در خیابان انقلاب در تهران و حتی بعضی از استان‌ها و شهرستان‌ها معرفی نموده‌اند که ضمن پیگیری قانونی و برخورد قضایی با این اشخاص خاطی به استحضار همکاران حوزه نشر، چاپ و پخش کتاب می‌رساند که در صورت وجود نمایندگی در شعب در تهران یا شهرستان‌ها این موضوع در سایت رسمی انتشارات اعلام خواهد شد.

تهران، میدان هفت‌تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پ ۴، ط ۶، واحد ۱۴

تلفن تماس: ۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۱-۲

www.cheraghdanesh.com

چراغ دانش، چراغ راه اندیشه‌هاست.

فهرست کلی

مقدمه	۹
معرفی جرم مزاحمت تلفنی و نمونه شکوائیه	۱۳
مبحث اول: روند عملی رسیدگی به جرم در دادسرا و دادگاه	۱۵
مبحث اول: معرفی جرم مزاحمت تلفنی	۲۴
مبحث دوم: ارکان تشکیل دهنده جرم مزاحمت تلفنی	۲۵
مبحث سوم: احکام ویژه در خصوص جرم مزاحمت تلفنی	۳۱
مبحث چهارم: تشریفات رسیدگی به جرم مزاحمت تلفنی	۳۲
نمونه شکوائیه جرم مزاحمت تلفنی	۳۶
جرم مزاحمت تلفنی در رویه دادگاه‌ها	۳۷
مبحث اول: آراء وحدت رویه دیوانعالی کشور	۳۹
مبحث دوم: آرای شعب دیوان عالی کشور	۴۵
جرم مزاحمت تلفنی در آرای دادگاه‌ها	۵۹
مبحث اول: آرای دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر	۶۱
جرم مزاحمت تلفنی در نشست‌های قضائی	۱۰۹
جرم مزاحمت تلفنی در نظریه‌های مشورتی	۱۱۵
جرم مزاحمت تلفنی در قوانین و مقررات	۱۲۱
منابع و مأخذ	۱۲۷

فهرست جزئی

مقدمه	۹
معرفی جرم مزاحمت تلفنی و نمونه شکوائیه	۱۳
گفتار اول: تنظیم شکوائیه و مراجعه به دادسرای صالح	۱۵
گفتار دوم: ارجاع پرونده به دادگاه بدوی و تعیین وقت رسیدگی	۲۱
گفتار سوم: ارجاع پرونده به دادگاه تجدیدنظر و تعیین وقت رسیدگی	۲۲
گفتار چهارم: اجرای حکم در دادسرای محل وقوع جرم	۲۲
مبحث اول: معرفی جرم مزاحمت تلفنی	۲۴
مبحث دوم: ارکان تشکیل دهنده جرم مزاحمت تلفنی	۲۵
گفتار اول: عنصر قانونی جرم مزاحمت تلفنی	۲۵

گفتار دوم: عنصر مادی جرم مزاحمت تلفنی.....	۲۷
گفتار سوم: عنصر روانی جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۰
مبحث سوم: احکام ویژه در خصوص جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۱
گفتار اول: شروع به جرم در جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۱
گفتار دوم: معاونت در جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۱
گفتار سوم: شرکت در جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۱
مبحث چهارم: تشریفات رسیدگی به جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۲
گفتار اول: صلاحیت مراجع قضائی در رسیدگی به این جرم.....	۳۲
گفتار دوم: طریقه تقدیم شکوائیه و هزینه‌های قانونی آن.....	۳۳
جرم مزاحمت تلفنی در رویه دادگاه‌ها.....	۳۷
مبحث اول: آراء وحدت رویه دیوانعالی کشور.....	۳۹
۱. صلاحیت قضائی در جرم مزاحمت تلفنی.....	۳۹
مبحث دوم: آراء شعب دیوان عالی کشور.....	۴۵
۱. مرجع قضائی صالح در رسیدگی به جرم مزاحمت تلفنی.....	۴۵
۲. تعدد معنوی توهین و مزاحمت تلفنی.....	۵۰
۳. دادگاه صلاحیت‌دار در رسیدگی به جرم مزاحمت تلفنی.....	۵۴
جرم مزاحمت تلفنی در آراء دادگاه‌ها.....	۵۹
مبحث اول: آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر.....	۶۱
۱. تهدید و توهین به وسیله تلفن.....	۶۱
۲. تحصیل رضایت شاکی از موجبات تقلیل جزای در جرم مزاحمت تلفنی نقدی است.....	۶۳
۳. تهدید و توهین از طریق تلفن جرم خاص مزاحمت تلفنی است.....	۶۶
۴. مکالمه تلفنی با نامحرم.....	۶۸
۵. ایجاد مزاحمت تلفنی برای بانوان.....	۷۲
۶. مزاحمت تلفنی از طرف زوج.....	۷۴
۷. مزاحمت تلفنی با ارسال پیامک.....	۷۷
۸. مزاحمت تلفنی از طریق ارسال پیامک.....	۷۸
۹. تعدد معنوی تهدید و توهین و مزاحمت تلفنی.....	۸۰
۱۰. مزاحمت تلفنی تلقی شدن توهین به وسیله تلفن.....	۸۳
۱۱. لزوم احراز سوءنیت در جرم مزاحمت تلفنی.....	۸۵
۱۲. عدم وقوع مزاحمت تلفنی در صورت وجود رابطه زوجیت طرفین.....	۸۷

۱۳.	مزاحمت تلفنی و استعمال جمله‌هایی از قبیل «حسابت را می‌رسیم، حالت»	۸۹
۱۴.	شهادت اقربای نسبی و سببی در جرم مزاحمت	۹۰
۱۵.	عدم قابلیت مجازات توهین در قالب مزاحمت تلفنی به‌صورت مستقل	۹۲
۱۶.	جمع مجازات‌ها در مزاحمت تلفنی و فحاشی	۹۴
۱۷.	جمع مجازات توهین و مزاحمت در صورت ارتکاب توهین در قالب مزاحمت تلفنی	۹۷
۱۸.	مزاحمت تلفنی زوج علیه زوجه یا برعکس	۹۹
۱۹.	تأثیر وجود رابطه زوجیت بر مزاحمت تلفنی	۱۰۲
۲۰.	عدم تأثیر علقه زوجیت بر مزاحمت تلفنی	۱۰۶
۱۰۹.	جرم مزاحمت تلفنی در نشست‌های قضائی	
۱۱۱.	ارسال الفاظ رکیک غیراخلاقی از طریق پیام متنی (SMS)	۱۱۱
۱۱۲.	غیر قابل گذشت بودن جرم مزاحمت تلفنی	۱۱۲
۱۱۵.	جرم مزاحمت تلفنی در نظریه‌های مشورتی	
۱۱۷.	عدم تعیین مجازات برای جرم مزاحمت تلفنی در قانون تعزیرات	۱۱۷
۱۱۷.	مزاحمت تلفنی توأم با تهدید یا فحاشی	۱۱۷
۱۱۸.	تعدد جرم مزاحمت تلفنی و توهین	۱۱۸
۱۱۹.	دستور سوزاندن سیم کارت در پرونده سرقت گوشی و مزاحمت تلفنی	۱۱۹
۱۱۹.	مرجع صلاحیت‌دار در جرم مزاحمت تلفنی	۱۱۹
۱۲۱.	جرم مزاحمت تلفنی در قوانین و مقررات	
۱۲۷.	منابع و مأخذ	۱۲۷

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی حین تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی رشته حقوق، قبل از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این

رو ناشران تخصصی این حوزه، هر کدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انجام بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوی... در رویه دادگاه‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور؛

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و

تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه کنندگان عزیز قرار گیرد.

مختصر ویژگی های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛
 ۲. تقسیم بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛
 ۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛
 ۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛
 ۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.
- «گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و شش

فصل اول

معرفی جرم مزاحمت تلفنی و
نمونه شکوائیه

مبحث اول: روند عمل رسیدگی به جرم در دادسرا و دادگاه

جهت رسیدگی به هر عنوان مجرمانه، مراحل چهارگانه‌ای وجود دارد که شاکی باید ضمن آگاهی از این مراحل اقداماتی که به وی مربوط و منتسب می‌باشد را انجام داده تا شکوائیه وی ثبت و انجام تحقیقات، تعقیب، رسیدگی، صدور حکم و اعمال مجازات فراهم گردد.

گفتار اول: تنظیم شکوائیه و مراجعه به دادسرای صالح

اولین اقدام شاکی برای اعلام جرم و تظلم‌خواهی تنظیم شکوائیه می‌باشد؛ چرا که مطابق ماده ۶۴ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ یکی از جهات قانونی برای شروع به تعقیب، شکایت شاکی یا مدعی خصوصی است. البته اگر جرم جنبه عمومی داشته باشد اقامه دعوا و تعقیب متهم از این جنبه از وظایف دادستان محسوب می‌شود.

الف) نحوه تنظیم شکوائیه و شرایط آن: به تکلیف ماده ۶۸ قانون آیین دادرسی کیفری شاکی یا مدعی خصوصی می‌تواند شخصاً یا توسط وکیل شکایت کند. در شکوائیه موارد زیر قید می‌شود.

۱. نام و نام خانوادگی، نام پدر، سن، شغل، میزان تحصیلات، وضعیت تأهل، تابعیت، مذهب، شماره شناسنامه، شماره ملی، نشانی دقیق و در صورت امکان نشانی پیام‌نگار (ایمیل)، شماره تلفن ثابت و همراه و کد پستی شاکی؛

۲. موضوع شکایت، تاریخ و محل وقوع جرم؛

۳. ضرر و زیان وارده به مدعی و مورد مطالبه وی؛

۴. ادله وقوع جرم، اسامی، مشخصات و نشانی شهود و مطلعان در صورت امکان؛

۵. مشخصات و نشانی مشتکی عنه یا مظنون در صورت امکان؛
 قوه قضائیه مکلف است اوراق متحدالشکل مشتمل بر موارد فوق را تهیه کند و در اختیار مراجعان قرار دهد تا در تنظیم شکوائیه مورد استفاده قرار گیرد. عدم استفاده از اوراق مزبور مانع استماع شکایت نیست.
 بعد از تنظیم شکوائیه شاکی باید از دو جهت تمبر باطل نماید:

۱. **تمبر از بابت تصدیق اوراق پیوستی:** هم‌زمان با تنظیم شکوائیه باید شاکی تمامی اسناد و مدارک و ادله مکتوب خود را پیوست شکوائیه نموده و این اسناد را به تکلیف بند ۱۷ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین باید با پرداخت مبلغ «۵,۰۰۰ ریال» مصدق نماید.

۲. **تمبر هزینه شکایت کیفری:** باید با مراجعه به واحد تمبر در دادسرای مربوطه مطابق بند ۴ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین با پرداخت مبلغ «۵۰,۰۰۰» تمبر از بابت هزینه شکایت ابطال نماید.

ب) **تقدیم شکوائیه به دادسرای صالحه:** بعد از تنظیم شکوائیه، دومین اقدام شاکی تقدیم این عرض حال به دادسرای صالح برای رسیدگی می‌باشد.